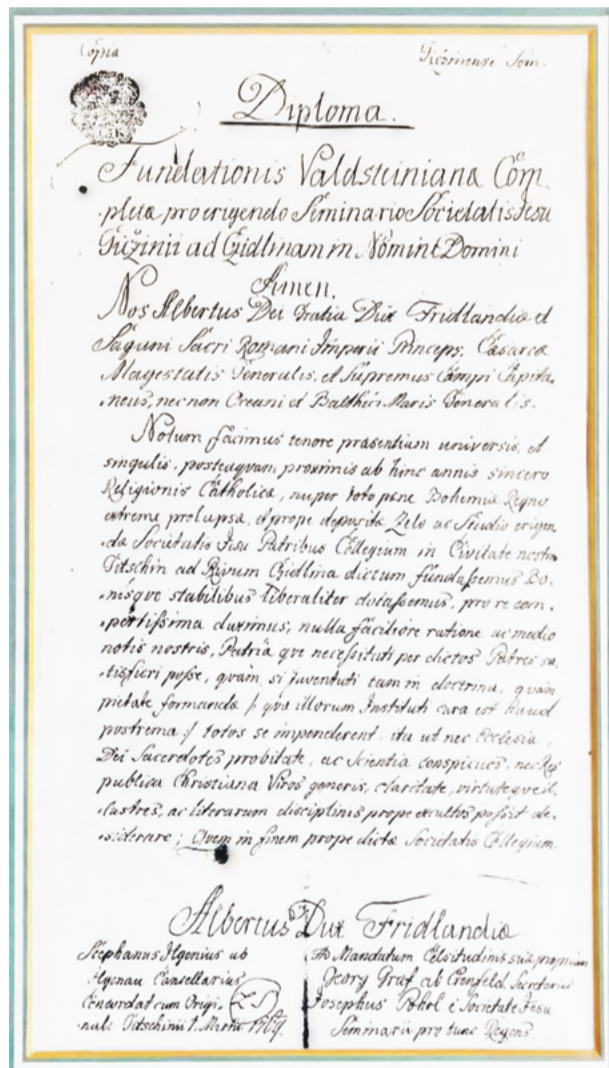

Založení školy a A.V.E. Valdštejn

Založení gymnázia v Jičíně je velmi úzce spjato s Albrechtem z Valdštejna a jezuitským řádem, který na Valdštejnovu žádost do Jičína přišel na konci roku 1622. Po nelehkých jednáních je řádu přenechána západní část města včetně kostela sv. Ignáce (do příchodu jezuitů nesl jméno sv. Jakuba). V této části města, v dnešní Balbínově ulici, je postupně zbudována jezuitská kolej a gymnázium. Valdštejn měl v Jičíně celou řadu italských architektů (Giovanni Pieroni, Andrea Spezza), kteří se na stavbě pravděpodobně také podíleli, od roku 1632 ji řídil Nicolo Sebregondi. Díky Valdštejnovi se dnes může Jičín pochlubit nejstarším gymnáziem v Královéhradeckém kraji a sedmým nejstarším gymnáziem v České republice.

Fundační listina pro kolej a gymnázium z 16.10.1624
(originální dokument má několik stran, na fotografii je koláž vytvořená spojením první a poslední strany)

Plán původní školy

Po Valdštejnově zavraždění v Chebu 25. 2. 1634 byl komplex jezuitských budov postupně rozšířen o seminář (ubytovací zařízení pro přespolní studenty) a lékárnu. V dnešní době jsou budovy bývalého gymnázia, semináře a lékárny velmi zdařile rekonstruovány a využívány Policií České republiky.

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna, jedna z nejmocnějších osobností rakouského císařství, si dokázal v době třicetileté války vojensky podmanit značnou část Evropy. Přesto je Valdštejn z historického hlediska velmi rozporuplnou a kontroverzní osobností.

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna

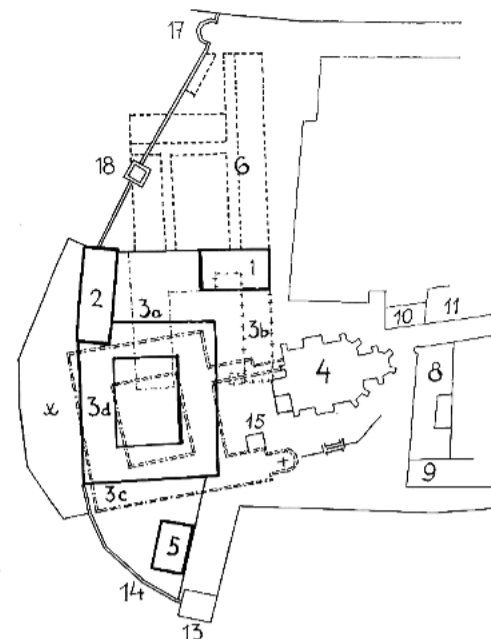
Pro Jičín a jeho dějiny však představuje klíčovou osobu. Jeho dědictví spatřujeme ve městě a jeho okolí prakticky všude. Jičínská barokní komponovaná krajina, která je tvořena stavbami na pomyslné ose – Kartuziánský klášter ve Valdicích – Lodžie – Lipová alej a kostel sv. Jakuba většího, je toho důkazem. Valdická brána, ač to tak na první pohled nevypadá, do Valdštejnových plánů nezapadala. Valdštejn dokonce uvažoval o jejím zboření.

Barokní komponovaná krajina, stavby jsou vystavěny v ose Kartuziánský klášter ve Valdicích – Lodžie – Lipová alej a kostel sv. Jakuba. Poslední součástí komponované krajiny na Jičínsku měl být františkánský klášter na Veliši, který však nebyl realizován. Ve Valdštejnově době stál na vrcholu Veliše jeden z největších východočeských hradů, stejnojmenný hrad Veliš.

Podoba hradu Veliše z poloviny 17. století, doby jeho zániku. Hrad byl na císařův rozkaz zbořen, aby nemohl padnout do rukou nepřátelských vojsk.

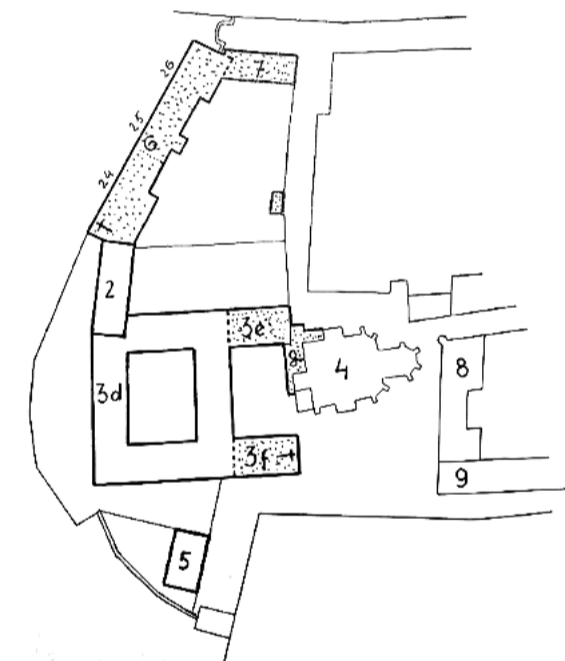

Situční plán západní části města, stav k roku 1634

Stavby uskutečněné za Valdštejna jsou vyznačeny silnými čarami, čárkovaně jsou neuskutečněné projekty

1) Stará fara; 2) Gymnázium vystavěné v roce 1627-1628; 3a,3b,3c) Neuskutečněné projekty koleje; 3d) Čtvercová budova koleje postavená za Valdštejna 1628-1632; 4) Kostel sv. Ignáce (dříve sv. Jakuba); 5) Dům kleriků; 6) Neuskutečněný Pieroniho projekt na seminář – zbylo tu jen staveniště (G. Pieroni se mj. podílel na stavbě Valdštejnského paláce v Praze); 8 a 9) Dům zemského hejtmana; 11) Stará radnice; 13) Velišská (Pražská) brána; 17) Fortna hrnčířská

J. Mencl, Historická topografie města Jičína

Situční plán západní části města – dostavby po Valdštejnově smrti

5) Dům alumnů (seminaristů); 3e a 3f) Křídla dostavěná v letech 1558–1560; 6) Seminář postaven v letech 1686–1692; 7) Lékárna a nemocnice (v budovách 2, 6, 7 dnes sídlí Policie České republiky)

J. Mencl, Historická topografie města Jičína

Víte, co byla FORTNA?

Fortna je označení pro vedlejší vstup do města s hradbami určený zejména pro řemeslníky. Jičín měl ve svém opevnění tři brány - Pražskou (Velišskou), Holínskou a Valdickou, která se jako jediná dochovala, a dvě fortny - Hrnčířskou a Koželužskou, ta stála v místě dnešního hotelu Tammel v ulici Smiřických.

